

DECIZIA CONSILIULUI CONCURENTEI
nr. 8 din 21.01.2005
privind notificarea Ministerului Finantelor Publice
referitoare la masurile de sprijin financiar
pentru S.C. TERMON S.R.L. ONESTI

CONSILIUL CONCURENTEI,

Avand in vedere dispozitiile Decretului nr.57/2004 pentru numirea membrilor Consiliului Concurenteii,

Avand in vedere dispozitiile Legii concurenteii nr. 21/1996, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 88 din 30 aprilie 1996, modificata si completata prin O.U.G. nr. 121/2003, aprobata prin Legea nr.184/2004,

Avand in vedere dispozitiile Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 370 din 3 august 1999, modificata si completata prin Legea nr. 603/2003 si prin OG nr.94/2004 privind reglementarea unor masuri financiare, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr.507/2004,

Avand in vedere dispozitiile Acordului European instituind o asociere intre Romania, pe de o parte si Comunitatile Europene si statele membre ale acestora, pe de alta parte, ratificat prin Legea nr. 20/1993, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 73 din 12 aprilie 1993,

Avand in vedere Regulamentul privind ajutorul de stat sub forma compensarilor acordate anumitor intreprinderi carora le-a fost incredintata prestarea serviciilor de interes economic general.

In temeiul urmatoarelor considerente,

I. PROCEDURA

(1) Prin adresa nr. 109528/08.12.2004, inregistrata la Consiliul Concurenteii cu nr. RS-AS 105/13.12.2004, Ministerul Finantelor Publice a inaintat Consiliului Concurenteii, in temeiul art.6 din *Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare*, notificarea masurii de sprijin financiar pentru S.C. TERMON S.R.L. ONESTI.

(2) Notificarea a devenit efectiva la data la care informatiile transmise au fost complete, respectiv 07.01.2005.

II. DESCRIEREA MASURII DE SPRIJIN FINANCIAR

2.1.Beneficiarul masurii de sprijin din partea statului

- (3) Beneficiarul masurii de sprijin notificate este S.C. TERMON S.R.L. ONESTI.
- (4) Societatea a fost infiintata in anul 2002, conform Hotararii Consiliului Local al Municipiului Onesti nr.34/2002, data in aplicarea HG nr. 104/2002.
- (5) Societatea are sediul in Onesti si este înregistrată la Registrul Comerțului sub nr. J/04/507/2002.
- (6) Capitalul social al S.C. TERMON S.R.L. ONESTI in valoare de 45.860.900 mii lei este detinut in totalitate de Consiliul Local al Municipiului Onesti.
- (7) Rezultatele economico – financiare ale societatii, pe baza datelor din bilanțurile contabile ale ultimilor 2 ani, sunt prezentate in tabelul nr.1.

Tabelul nr.1 – Situatia economico-financiara a societatii pe perioada 2001-2003
-mii.lei-

Indicatori	2002	2003
Cifra de afaceri totala	211.247.533	406.542.212
Profit/pierdere	-34.838.805	-37.039.018

Sursa: Formularul de notificare

Datele prezentate in tabelul de mai sus demonstreaza faptul ca societatea integreaza pierderi in perioada 2002 – 2003.

- (8) Conform **Hotararii Consiliului Local al Municipiului Onesti nr.34/2002** privind infiintarea S.C. TERMON S.R.L. ONESTI, societatea are ca obiect principal de activitate producerea, transportul si distributia energiei termice si electrice. In conformitate cu Statutul anexa la hotararea de constituire, scopul societatii comerciale este efectuarea, cu respectarea legislatiei romane, de prestari de servicii pentru realizarea obiectului de activitate. Prin licente acordate de Agentia Nationala de Reglementare in Domeniul Energiei (denumita in continuare ANRE) societatii ii este incredintata prestarea serviciilor publice de productie, transport, distributie si de furnizare a energiei termice si electrice destinate populatiei, institutiilor si agentilor economici. Conform art. 16 alin. (1) din Legea Energiei Electrice nr. 318/2003 „activitatile si serviciile pentru care se acorda licente sunt de interes public, cu exceptia celor care sunt destinate exclusiv satisfacerii consumului propriu al titularului autorizatiei sau licentei.
- (9) Obligatiile S.C. TERMON S.R.L. ONESTI ca producator de energie electrica si termica, conform art. 30 din Legea Energiei Electrice nr. 318/2003, sunt urmatoarele :
- sa asigure livrarile de energie electrica, respectiv energie termica produsa in cogenerare si serviciile tehnologice de sistem, cu respectarea criteriilor impuse prin licente, clauze contractuale si reglementari in vigoare ;
 - sa ofere in conditii nediscriminatorii intreaga putere electrica disponibila, precum si serviciile tehnologice de sistem;
 - sa mentina o rezerva de combustibil la un nivel suficient sau, dupa caz, o rezerva suficienta de apa, pentru indeplinirea obligatiilor de productie si furnizare continua a energiei electrice si termice prevazute de reglementarile in vigoare ;

- sa se conformeze din punct de vedere operativ, cerintelor operatorului de transport si de sistem si sa infiinteze dupa caz, trepte proprii de conducere operativa.
- (10) Serviciul de producere a energiei termice reprezinta 55% din totalul activitatii societatii, diferenta reprezentand-o activitatea de producere si furnizare a energiei electrice. Produsele livrate de societate sunt:
- energie termica sub forma de apa fierbinte pentru prepararea apei calde menajere si pentru incalzire, in vederea asigurarii consumului populatiei, institutiilor bugetare si agentilor economici;
 - abur tehnologic;
 - energie electrica de medie tensiune;
 - energie electrica de joasa tensiune.
- (11) Furnizarea energiei termice urbane pentru incalzirea si prepararea apei calde de consum se realizeaza prin sistemul de termoficare urbana a Municipiului Onesti, sistem incredintat spre administrare societatii de catre Consiliul Local al Municipiului Onesti, prin contract de concesiune.
- (12) In vederea desfasurarii activitatii sale, S.C. TERMON S.R.L. ONESTI dispune de urmatoarele echipamente si instalatii:
- **pentru producerea energiei termice:**
Aceasta se realizeaza prin exploatarea cazanelor de apa de diferite tipuri si dimensiuni;
 - **pentru transportul energiei termice:**
Se exploateaza si se intretine o retea termica care acopera parcursul de la centrala pana la punctele termice de cartier si agentii economici consumatori.
 - **pentru distributia energiei termice:**
Acest serviciu se realizeaza prin intermediul punctelor termice si retelelor secundare aferente.
- (13) S.C. TERMON S.R.L. ONESTI detine urmatoarele capacitati de productie: cazane de apa fierbinte cu puteri nominale cuprinse intre 15 Gcal/h si 50 Gcal/h si turbine cu puteri nominale cuprinse intre 50 MW si 60 MW. Aceste instalatii, precum si retelele de transport si distributie aferente au un grad ridicat de uzura, ceea ce genereaza pierderi pe retea.
- (14) Avand in vedere cele mentionate la paragrafele 8 si 9, societatea presteaza doua servicii de interes economic general, respectiv producerea, transportul si distributia energiei termice sub forma de apa fierbinte si producerea, transportul si distributia energiei electrice. Aceste servicii au anumite caracteristici ce implica functionarea societatii intr-un cadru reglementat de stat, din aceasta decurgand anumite obligatii pe care, daca ar lua in considerare numai propriul interes, societatea nu si le-ar asuma in conditii normale de piata.

2.2. PIATA AFECTATA DE SPRIJINUL FINANCIAR ACORDAT SOCIETATII

- (15) Societatea activeaza pe piata producerii si furnizarii energiei termice si pe piata producerii si furnizarii energiei electrice. Piata afectata de acordarea sprijinului financiar este piata serviciilor de productie, distributie, transport si furnizare a energiei termice

destinată încălzirii și asigurării apei calde pentru populație și agenți economici, deoarece măsurile de sprijin financiar acordate de stat și notificate de Ministerul Finanțelor Publice au ca scop asigurarea cu combustibilii necesari producerii și furnizării energiei termice destinate încălzirii și asigurării apei calde pentru populație și agenți economici. Aceste servicii reprezintă 55% din totalul activității S.C. TERMON S.R.L. ONEȘTI.

- (16) Piața serviciilor de producere, distribuție, transport și furnizare a energiei termice destinată încălzirii și asigurării apei calde pentru populație și agenți economici este o piață reglementată deoarece societatea vinde energia termică produsă la prețuri fixate de ANRE, atât pentru consumatorii casnici, cât și pentru agenții economici și este obligată să asigure furnizarea energiei termice tuturor celor conectați la rețea, fără discriminare. De asemenea, toți consumatorii din rețea sunt consumatori captivi, deoarece nu au posibilitatea de a-și alege furnizorul de energie termică.
- (17) Piața energiei termice este o piață reglementată, prețurile energiei termice fiind fixate de Autoritatea pentru Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE), atât pentru consumatorii casnici, cât și pentru agenții economici, prin hotărâri de guvern.
- (18) Serviciile de producere, distribuție, transport și furnizare a energiei termice destinată încălzirii și asigurării apei calde pentru populație și agenți economici funcționează în sistem centralizat și sunt organizate sub coordonarea și controlul autorităților administrației publice locale, în virtutea principiului autonomiei locale.
- (19) Piața geografică este reprezentată de teritoriul municipiului Onești, deci este o piață de interes local.
- (20) S.C. TERMON S.R.L. ONEȘTI este singurul producător și furnizor de energie termică din zonă pe care o deservește. Din totalul energiei termice produsă de societate 99% reprezintă energie termică vândută populației și 1% reprezintă energie termică vândută agenților economici.

2.3. Măsuri de sprijin ce urmează a se acorda S.C. TERMON S.R.L. ONEȘTI

- (21) Măsurile de sprijin financiar notificate de către Ministerul Finanțelor Publice constau în:
- garanția acordată de stat în anul 2004, pe baza H.G. nr. 1367/2004 pentru obținerea unui credit extern necesar finanțării importurilor de combustibil necesar asigurării cu resurse energetice pentru iarnă 2004 – 2005. Valoarea creditului contractat este de 5.000.000 USD, respectiv 144.360.000 mii lei;
 - subvenția acordată de stat în anul 2004, prin bugetul local al municipiului Onești, în valoare de 41.767.855 mii lei;
 - subvenția ce urmează a fi acordată de stat în anul 2005, prin bugetul local al municipiului Onești, în valoare de 42.293.664 mii lei.

2.4. Măsuri de sprijin acordate anterior de către stat

- (22) Potrivit datelor prezentate în notificare, S.C. TERMON S.R.L. ONEȘTI a beneficiat până în prezent de sprijin financiar, după cum urmează:

Tabelul nr. 2 – Sprijin financiar primit de societate în perioada 2002 – 2003

-mii lei-

Natura sprijinului financiar	2002	2003	Total
Subventie acordata societatii	11.477.285	40.158.772	51.636.057
Credite contractate cu garantia statului ¹	230.976.000	144.360.000	375.336.000
Total	242.453.285	184.518.772	426.972.057

Sursa: Formularul de notificare

Subventiile de care a beneficiat societatea in anii 2002 - 2003 au fost acordate pentru acoperirea diferentelor de tarif pentru energia termica livrata populatiei. Garantiile date de stat prin Ministerul Finantelor Publice au fost acordate in vederea contractarii unor credite necesare finantarii importurilor de titei, pacura, gaze naturale si carbune energetic in perioada de iarna, in baza H.G. nr. 1006/2002 pentru iarna 2002-2003, respectiv H.G. nr. 1145/2003 pentru iarna 2003-2004.

2.5. Costurile rezultate din prestarea serviciului public de interes economic general

- (23) Serviciul public de productie si furnizare a energiei termice catre consumatorii captivi, incredintat societatii, este reglementat de ANRE. Pentru a realiza serviciul public, societatea suporta costuri cu materii prime (combustibil), materiale, cheltuieli de personal, cheltuieli de mediu, cheltuieli cu reparatiile si investitiile, cheltuieli de contorizare si altele.
- (24) Conform prevederilor art.20 alin.5 din Legea nr. 326/2001 privind serviciile publice de gospodarie comunală, societatile care presteaza servicii publice trebuie sa tina o evidenta separata a activitatilor desfasurate, cu o contabilitate distincta pentru fiecare tip de serviciu, astfel incat activitatile lor sa fie usor de evaluat, monitorizat si controlat. S.C. TERMON S.R.L. ONESTI tine o contabilitate de gestiune (ca baza a deciziilor manageriale) in care activitatile companiei sunt defalcate separat. Astfel activitatea de productie si furnizare a energiei termice catre consumatorii captivi, ce reprezinta obligatia de serviciu public, este prezentata distinct de celelalte activitati desfasurate de societate.
- (25) Societatea, in perioada 2002 – 2003, inregistreaza urmatoarele rezultate economico-financiare, ca urmare a activitatii de productie, distributie, transport si furnizare a energiei termice destinata incalzirii si asigurarii apei calde:

Tabelul nr.3 *Principalii indicatori economico – financiari* aferenti serviciului de interes economic general inregistrati de S.C. TERMON S.R.L. ONESTI.

-mii lei-

Indicatori	2002	2003	2004	2005	TOTAL
Venituri din exploatare	266.756.763	127.891.329	114.406.705	132.845.840	641.900.637
Cheltuieli din exploatare	90.232.244	143.662.541	743.468.763	220.196.053	1.197.559.601

¹ Valoarea in lei a creditelor contractate a fost calculata la cursul ROL/USD din data de 15.12.2004, respectiv 28.872 ROL pentru 1 USD.

Profit/Pierderi	176.524.519	-15.771.212	-629.062.058	-87.350.213	-555.658.964
------------------------	-------------	-------------	--------------	-------------	--------------

Sursa: Informatii suplimentare

Se observa ca pe perioada analizata societatea inregistreaza pierderi din prestarea serviciului de interes economic general.

2.6. Diferenta dintre pretul national de referinta si pretul local de livrare al energiei termice

2.6.1. Pretul national de referinta

(26) Instituirea pretului national de referinta s-a facut prin OUG nr.162/1999 pentru energia termică furnizată populației in sistem centralizat, în scopul încălzirii locuințelor și preparării apei calde.

(27) Nivelul pretului national de referinta pentru energia termica se stabileste in avans, prin hotarare de guvern, la propunerea ANRE, ca medie a preturilor locale ale producatorilor care utilizeaza acelasi tip de combustibil, insumate cu tarifele de distributie aferente. De asemenea, pretul national de referinta ia in considerare si posibilitatile de subventionare de la bugetul statului.

(28) Prin instituirea pretului national de referinta se urmareste realizarea unui echilibru între gradul de suportabilitate a populației și posibilitățile de subvenționare ale bugetului statului. In ceea ce priveste dimensiunea sociala, in fundamentarea acestui pret se ia in considerare ponderea pe care o detine in bugetul unei familii cu venit mediu costul energiei termice.

(29) Metodologia standard de calculare a acestui pret este stabilita prin ordin ANRE. Factorii care influențează modificarea pretului national de referinta sunt: prețul combustibilului, prețul energiei electrice, indicele prețurilor de consum, rata cursului de schimb valutar (leu/USD sau, după caz, leu/EURO).

(30) Pretul national de referinta in perioada 2002 - 2004 a fost urmatorul:

Tabelul nr. 4 Evolutia pretului national de referinta a energiei termice

	2002	2003	2004
Actul normativ de stabilire a pretului national de referinta	- HG nr.1303/2001; - HG nr. 340/2002 - HG 686/2002;	HG nr.686/03.07.2002	HG nr.1155/23.07.2004
Pretul national de referinta (lei/GCAL)	575.000 600.000 800.000	800.000	896.000

Sursa: Legislatia nationala in vigoare

Informatiile prezentate in tabel conduc la concluzia ca pretul national de referinta este stabilit in avans, periodic, prin hotarari de guvern.

2.6.2. Pretul local de livrare a energiei termice

- (31) Pretul local de livrare a energiei termice este stabilit de ANRE atat pentru populatie, cat si pentru agentii economici. Metodologia de stabilire a pretului local de livrare se aplică de catre ANRE tuturor producătorilor de energie termică în cogenerare. Astfel, agentul economic are obligatia sa prezinte la ANRE, la sfarsitul fiecarui an, documente justificative din care sa reiasa costurile efective aferente serviciului public prestat in anul respectiv si cantitatile de energie termica produsa si vanduta in fiecare luna.
- (32) Fundamentarea prețurilor se face separat pentru fiecare activitate/serviciu în parte, pretul local de livrare rezultand din insumarea prețului activității de producere cu tariful pentru serviciul de transport si cu tariful pentru serviciul de distribuție și furnizare.
- (33) Preturile locale de livrare sunt stabilite la inceputul fiecarui an si ajustate la inceputul celui de-al doilea semestru al anului. Etapele parcurse sunt următoarele:
- identificarea activităților si serviciilor reglementate;
 - identificarea surselor de producere a energiei termice (surse separate si/sau cogenerare);
 - estimarea cantităților livrate consumatorilor finali pe baza realizărilor agentului economic din anul precedent, ținând cont de pierderile în rețelele de transport si a cantitatilor produse, precum si de consumurile proprii ale centralei;
 - repartizarea cheltuielilor cu combustibilul tehnologic;
 - alocarea cheltuielilor directe, exclusiv cele cu combustibilul, pe activitati/servicii si surse de producere;
 - repartizarea cheltuielilor indirecte si a celor generale de administrare, pe servicii, proportional cu valoarea cheltuielilor directe, exclusiv combustibilul;
 - determinarea cheltuielilor totale de producere a energiei termice sub formă de apă fierbinte;
 - determinarea costurilor unitare;
 - redistribuirea pe activitati a cheltuielilor corespunzatoare consumurilor proprii;
 - repartizarea cheltuielilor financiare pe servicii reglementate;
 - determinarea cheltuielilor totale pentru serviciile reglementate.

2.6.3. Concluzii

- (34) Pretul national de referință, calculat in avans si reglementat prin hotarare de guvern, este stabilit in functie de gradul de suportabilitate a populatiei, din considerente de protectie sociala. Astfel, daca pretul local de producere si furnizare a energiei termice este mai mare decat pretul national de referinta, populatia va plati numai acest din urma pret.
- (35) In situatia in care pretul local al giga-caloriei este mai mare decat pretul national de referință, conform OUG nr.162/1999, diferenta este subventionată astfel:
- a) din bugetul de stat, în limita sumelor aprobate prin legea bugetului de stat;
 - b) din bugetele locale, pentru partea rămasă neacoperită de la bugetul de stat.

(36) In perioada 2002-2005, pretul national de referinta a fost mai mic decat pretul local de livrare al energiei termice stabilit pentru S.C. TERMON S.R.L. ONESTI. Pentru acoperirea diferentei dintre acestea, societatea primeste, conform OUG nr.162/1999, subventii in cuantum de 135.697.576 mii lei (a se vedea Tabelul nr. 5).

Tabelul nr. 5 Evolutia pretului local de livrare, a pretului de referinta si a subventiei acordate pentru acoperirea diferentei dintre ele in perioada 2002-2005

Perioada	Pret local de livrare cu tva populatie	Pret de Referinta cu TVA	Diferenta intre pretul local de livrare cu TVA si pretul de referinta	Temei legal pret de referinta	Cant livrata populatie	Diferenta totala dintre pretul local de livrare cu TVA si pretul de referinta	Valoare subventie
	Lei/Gcal	lei/Gcal	lei/Gcal		Gcal	mii lei	mii lei
1	2	3	4=3-2	5	6	7=4*6	8
2002	1.091.825	800.000	291.825	HG 686/2002	39.329,342	11.477.285	11.477.285
2003	1.091.825	800.000	291.825	HG 686/2002	64.561,469	18.840.651	40.158.772
	1.154.181	800.000	354.181	HG 686/2002	14.602,792	5.172.031	
	1.304.240	800.000	504.240	HG 686/2002	32.020,895	16.146.216	
2004	1.304.240	800.000	504.240	HG 686/2002	64.072,521	32.307.928	41.767.855
	1.304.240	896.000	408.240	HG 1155/2004	23.172,464	9.459.927	
2005 previzionat	1.304.240	896.000	408.240	HG 1155/2004	103.600,000	42.293.664	42.293.664
Total general					341.359,483	135.697.702	135.697.576

Sursa: informatii suplimentare

Conform datelor prezentate in tabel valoarea subventiilor acordate din bugetul local acopera diferenta dintre pretul local de livrare si pretul de referinta.

2.7. Costuri mai mari decat pretul local de livrare a energiei termice

(37) In analiza masurilor de sprijin pentru S.C. TERMON S.R.L. ONESTI trebuie luat in considerare faptul ca, pentru prestarea serviciilor de productie, furnizare si transport a energiei termice sub forma de apa calda, societatea inregistreaza costuri mai mari decat pretul local de livrare al energiei termice stabilit de ANRE, acesta situatie rezultand din contabilitatea de gestiune a societatii, in care veniturile si cheltuielile sunt evidentiuate separat pe tipuri de activitati (a se vedea tabelul nr. 3).

(38) În fapt, pretul local de livrare stabilit de A.N.R.E nu acoperă toate costurile deoarece nu se iau în considerare prognozele de crestere a pretului combustibilului. În urma măririi pretului combustibilului pe parcursul anului, A.N.R.E ajusteaza pretul energiei numai in conditiile in care cresterea acestuia depăseste 5%. De această crestere se tine cont la numai la revizuirea de pret, care are loc o data pe an. Astfel există un decalaj pe tot parcursul anului între costurile operatorului de energie si pretul local de livrare.

(39) Costurile mari cu care operează S.C. TERMON S.R.L. ONESTI se datorează în principal următoarelor cauze:

- combustibilul tehnologic, materiile prime si materialele sunt achizitionate la preturi internationale, comparabile cu cele cu care se operează în Uniunea Europeană. În schimb energia termică este vândută pe piata locală la preturi impuse, stabilite de A.N.R.E care sunt mai mici decât pretul mediu cu care se operează în țările Uniunii Europene;
- în structura de pret aprobată de A.N.R.E. nu este cuprinsă cota de dezvoltare pentru modernizarea echipamentelor tehnologice ale societatii, insa societatea realizeaza obiective de investitii, reparatii si modernizari in sistemul energetic pe care il exploateaza fara ca aceste cheltuieli sa fie reflectate in pretul local de livrare al energiei termice;
- ponderea cheltuielilor cu combustibilul tehnologic în structura pretului este foarte mare, in conditiile in care pretul combustibilului este actualizat de ANRE doar trimestrial numai daca acesta creste cu mai mult de 5%;
- populatia plătește un pret national de referință, aprobat prin Hotărâre de Guvern si care este stabilit în functie de puterea de cumpărare a populatiei, diferenta dintre acesta si costurile cu care se produce si distribuie energia termică fiind subventionata. Această subventie ajunge greu la producător, deoarece bugetul local care asigură o cotă însemnată din acesta nu are lichiditățile necesare pentru a o plăti la timp. Astfel, valoarea subventiilor efectiv acordate este puternic diminuată de rata inflatiei, de unde rezulta ca o parte a costurilor nu poate fi acoperita prin subventia initial prevazuta.

(40) Pierderile rezultate din neacoperirea diferentei dintre pretul local de livrare stabilit de ANRE si costul real de producere al energiei termice – pentru apa fierbinte - sunt evidentiatare în tabelul nr.6 .

Tabelul nr. 6 : Pierderile rezultate din prestarea serviciului de interes economic general

-mii lei-

Indicatori	2002	2003	2004	2005	TOTAL
Profit/Pierdere	176.524.519	-15.771.212	- 629.062.058	-87.350.213	-555.658.964

Sursa: Informatii suplimentare

Dupa cum se poate observa, in perioada analizata, datorita faptului ca pretul local de livrare a energiei termice, stabilit de ANRE, este mai mic decat costul de exploatare a serviciului de productie si furnizare a energiei termice, societatea inregistreaza pierderi. In plus, in anul 2004, statul a impus societatii sa furnizeze continuu energie termica la populatie chiar in conditiile in care Societatea a incasat partial de la aceasta contravaloarea serviciului prestat, respectiv furnizarea de apa fierbinte. Astfel, valoarea totala a pierderilor aferente activitatii de prestare a serviciului, inregistrate de societate in perioada analizata, se ridica la 555.658.964 mii lei.

3. ANALIZA MASURILOR DE SPRIJIN DIN PARTEA STATULUI

3.1. Obiectul deciziei

- (41) Pe baza notificării înaintate Consiliului Concurenței de către Ministerul Finanțelor Publice, obiectul prezentei decizii îl constituie măsurile de sprijin financiar acordate de stat, menționate la paragrafele (21) și (22), în cuantum total de 655.393.576 mii lei. Aceste măsuri sunt analizate în contextul îndeplinirii de către S.C. TERMON S.R.L. ONESTI a obligației de serviciu public de interes economic general.

3.2. Obligația de serviciu public de interes economic general

- (42) Sprijinul financiar acordat unei societăți care prestează un serviciu de interes economic general nu este considerat ajutor de stat, în sensul art.2 din *Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificările și completările ulterioare*, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:
- a) obligația de prestare a unui serviciu de interes economic general este încredințată printr-un act normativ/administrativ și este clar definită;
 - b) parametrii în baza cărora se calculează compensarea sunt stabiliți în avans, într-o manieră obiectivă și transparentă, în vederea evitării conferirii unui avantaj economic beneficiarului;
 - c) compensarea nu trebuie să depășească ceea ce este necesar pentru acoperirea totală sau parțială a costurilor rezultate din prestarea serviciului de interes economic general, luând în considerare veniturile relevante și un profit rezonabil în realizarea acestor obligații;
 - d) în cazul în care întreprinderea însărcinată cu îndeplinirea serviciului de interes economic general nu a fost desemnată printr-o licitație publică deschisă, care ar fi permis selectarea unui ofertant capabil să îndeplinească acest serviciu public la cele mai mici costuri, nivelul compensării trebuie să fie determinat având la bază o analiză comparativă a costurilor societății cu acelea ale unei întreprinderi bine manageriate, profitabilă și care îndeplinește toate condițiile impuse de prestarea serviciului public respectiv, luând în considerare și veniturile relevante, cât și un profit rezonabil urmare a îndeplinirii obligațiilor serviciului de interes economic general.

3.3. Condiția de la punctul 3.2. lit. a):

- (43) Societății S.C. TERMON S.R.L. ONESTI îi este încredințată prestarea serviciului de producere, transport, distribuție și de furnizare a energiei termice destinate populației, instituțiilor și agenților economici, prin licențele ANRE nr.1541/2002, 1542/2002 și 1543/2002. În licențe se prevede, printre altele, obligații privind: continuitatea în furnizarea energiei termice, asigurarea accesului la rețelele termice a noilor consumatori, îndeplinirea standardelor de performanță. De asemenea, prin OUG nr.162/1999, producătorilor și furnizorilor de energie termică li s-a impus obligația de a vinde energia termică pentru consumul casnic la un preț fix care de obicei este mai mic decât costurile aferente prestării serviciului (prețul național de referință).
- (44) Potrivit *Legii serviciilor publice de gospodărie comunala nr. 326/ 2001*, alimentarea cu energie termică produsă centralizat reprezintă un serviciu de utilitate publică.
- (45) Potrivit Legii nr. 326/2001, serviciile publice trebuie să îndeplinească următoarele condiții:
- a) continuitate din punct de vedere cantitativ și calitativ, în condiții contractuale;
 - b) adaptabilitate la cerințele consumatorilor;

- c) accesibilitate egala la serviciul public, în conditii contractuale;
- d) asigurarea sanatatii publice si a calitatii vietii.

(46) Organizarea, exploatarea si functionarea serviciilor publice trebuie sa asigure:

- a) satisfacerea cerintelor cantitative și calitative ale utilizatorilor, corespunzator prevederilor contractuale;
- b) functionarea optima, in conditii de siguranța, rentabilitate si eficiența economica, a construcțiilor, echipamentelor, instalațiilor și dotărilor, corespunzător parametrilor tehnologici proiectați și în conformitate cu caietele de sarcini, cu instrucțiunile de exploatare și cu regulamentele de organizare și funcționare;
- c) protejarea domeniului public și a mediului prin respectarea reglementărilor legale;
- d) informarea și consultarea cetățenilor în vederea protejării sănătății populației care beneficiază de serviciile respective.

(47) Obligatiile operatorilor furnizori/prestatori de servicii publice față de consumator sunt, in principal, urmatoarele:

- a) sa serveasca toți utilizatorii din aria de acoperire pentru care au fost autorizati/atestati;
- b) sa respecte parametrii de performanta stabiliti de autoritatile administratiei publice locale, respectiv de autoritatea nationala de reglementare;
- c) sa furnizeze autoritatii administratiei publice locale, respectiv autoritatii nationale de reglementare, informatiile solicitate și sa asigure accesul la documentatiile utilitatilor respective, in conformitate cu clauzele contractului de operare.

(48) Furnizarea energiei termice urbane pentru incalzirea si prepararea apei calde de consum se realizeaza prin sistemul de termoficare urbana a Municipiului Onesti, parte a infrastructurii tehnico-edilitare a orasului. Administrarea sistemul de termoficare, necesar realizarii serviciilor de interes economic general, este incredintata pe baza de contract de concesiune societatii de catre Consiliul Local al Municipiului Onesti.

(49) Fata de cele prezentate mai sus, S.C. TERMON S.R.L. ONESTI are obligatia de a asigura functionarea efectiva a serviciilor de productie, transport, distributie si furnizare a energiei termice, esentiale pentru populatie, institutii si agentii economici din orasul Onesti. In plus, societatea este obligata sa furnizeze aceste servicii la un pret reglementat care tine cont de gradul de suportabilitate al consumatorului. In consecinta, se poate concluziona ca societatii S.C. TERMON S.R.L. ONESTI ii este incredintata prin licenta prestarea serviciului de interes economic general.

3.4. Conditia de la punctul 3.2. lit.b):

(50) Potrivit acestui criteriu, compensatia pentru indeplinirea obligatiei de serviciu public de interes economic general trebuie calculata pe baza unor obiective stabilite in avans si a unor parametri transparenti si nu trebuie sa ofere un avantaj economic beneficiarului.

(51) Cei doi parametri pe baza carora se calculeaza nivelul compensatiei sunt pretul national de referinta stabilit de ANRE si pretul local de livrare stabilit de ANRE. Acesti parametri sunt stabiliti in avans prin hotarare de guvern, la propunerea ANRE. Metodologia de fundamentare a pretului national de referinta are la baza urmatoarele:

- pretul combustibilului utilizat pentru producerea energiei termice;
- pretul energiei electrice;
- indicele preturilor de consum;
- rata de schimb leu/dolar.

Pretul local de livrare se stabileste pe baza *Metodologiei de stabilire a preturilor reglementate de vanzare/cumparare, a tarifelor de transport si de distributie pentru energia termica* emisa de ANRE. Producatorii de energie termica transmit la autoritatea de reglementare fundamentarea preturilor. Aceasta cuprinde costurile fixe si variabile realizate in ultimele 12 luni si costurile previzionate pentru urmatoarele 12 luni de functionare. Autoritatea de reglementare analizeaza costurile variabile (pretul combustibilului, consumurile specifice de productie a energiei termice, pierderile de energie termica in retelele de transport si distributie) precum si costurile fixe si aproba pretul local al energiei termice, rezultand astfel preturi locale de livrare diferite pentru fiecare companie.

(52) Informatiile transmise la Consiliul Concurentei demonstreaza faptul ca cei doi parametri mentionati la paragraful 51 sunt stabiliti in avans, pe baza acestora fiind calculat nivelul compensarii pentru prestarea serviciului de interes economic general.

3.5. Conditia de la punctul 3.2. lit.c):

(53) Conditia 3.2.c) prevede ca nivelul compensatiei sa nu depaseasca costurile impuse de prestarea serviciului de interes economic general.

(54) Din Tabelul nr.5 se poate observa ca sumele primite de S.C. TERMON S.R.L. ONESTI cu titlu de subventii, in valoare de 135.697.576 mii lei, acopera diferenta dintre pretul national de referinta si pretul local de livrare al energiei termice.

(55) Mai mult, din datele prezentate in Tabelul nr.6 rezulta ca, in perioada analizata, S.C. TERMON S.R.L. ONESTI a inregistrat pierderi in valoare totala de 555.658.964 mii lei, cauzate de diferenta dintre pretul local de livrare stabilit de ANRE pentru energia termica si costul real de productie si livrare a acesteia, precum si datorita faptului ca statul a obligat societatea sa furnizeze continuu apa fierbinte populatiei in conditiile in care societatea a incasat partial de la aceasta contravaloarea serviciului prestat.

(56) Masurile de sprijin financiar de care beneficiaza societatea in perioada 2002-2005, sunt in suma totala de 655.393.576 mii lei, din care:

- 135.697.576 mii lei au fost utilizati exclusiv pentru a acoperi diferenta dintre pretul national de referinta si pretul local de livrare al energiei termice, ambele stabilite de ANRE (tabelul nr.5);
- 519.696.000 mii lei reprezinta valoarea creditelor contractate cu garantia statului.

(57) Subventiile acordate societatii in valoare de 135.697.576 mii lei acopera diferenta dintre pretul national de referinta si pretul local de livrare, ambele fiind reglementate de ANRE, iar creditele garantate de stat, in valoare totala de 519.696.000 mii lei, acopera partial pierderile rezultate din neacoperirea costurilor de catre pretul local de livrare, in valoare de 555.658.964 mii lei (a se vedea tabelele nr.5 si nr.6).

(58) Consiliul Concurentei constata ca sprijinul financiar acordat societatii nu excede costurile totale induse de prestarea serviciului public.

(59) Consiliul Concurenței considera ca sprijinul financiar ce se acorda S.C. TERMON S.R.L. ONESTI în perioada 2002-2005 reprezintă o compensatie a costurilor legate de prestarea serviciului public de interes economic general pentru producerea, transportul, distributia și furnizarea energiei termice, sub forma de apa caldă, în orasul Onesti.

3.6. Conditia de la punctul 3.2. lit.d) :

(60) Incredintarea serviciului de interes economic general de producere a energiei termice S.C. TERMON S.R.L. ONESTI nu a fost realizata prin licitatie publica.

(61) Prestarea serviciului de producere a energiei termice a fost incredintata S.C. TERMON S.R.L. ONESTI prin licenta ANRE. Astfel, pentru a stabili nivelul compensarii, este necesara o analiza a costurilor pe care le-ar fi suportat un alt agent economic, bine manageriat, în desfasurarea aceluiasi serviciu. Pe piata energiei termice din Romania actioneaza și alti producatori și furnizori (ex. Termoelectrica, CET Govora, CET Bacău, Electrocentrale, etc.), însă o comparatie cu aceste societati nu ar fi relevanta, deoarece sunt tot întreprinderi publice, care primesc sprijin din partea statului pentru îndeplinirea obligatiei de serviciu public de interes general. Totusi, realizând o analiza comparativa cu alti agenti economici, producatori și furnizori de energie termica, s-a constatat ca, situatia acestora este similara cu cea a societatii analizate, respectiv costurile reale ale serviciului exced preturile locale de livrare stabilite de ANRE iar cauzele care conduc la aceasta situatie sunt asemanatoare.

(62) Fata de cele prezentate mai sus se considera ca cele patru conditii mentionate la punctul 3.2. nu sunt îndeplinite cumulativ, respectiv conditia prevazuta la punctul 3.2. lit. d) nu a putut fi demonstrata. Prin urmare, masurile de sprijin pentru S.C. TERMON S.R.L. ONESTI, notificate de catre Ministerul Finantelor Publice, constituie ajutor de stat în sensul art.2 din *Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile și completarile ulterioare* și ale *Regulamentului privind ajutorul de stat sub forma compensarilor acordate anumitor întreprinderi carora le-a fost incredintata prestarea serviciilor de interes economic general*.

(63) Facilitățile date societatii în perioada 2002-2003 au fost notificate după acordarea lor, astfel ca acestea reprezintă ajutor de stat ilegal în sensul art. 3¹ din *Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile și completarile ulterioare* (a se vedea paragraful 22).

3.7. Evaluarea ajutorului de stat

(64) Ajutorul de stat pentru S.C. TERMON S.R.L. ONESTI se acorda sub forma de subventii pentru acoperirea diferentiei dintre pretul national de referinta și pretul local de livrare, sub forma de garantii acordate de stat pentru creditele externe contractate de societate, precum și scutire la plata a dobanzilor și penalitatilor aferente obligatiilor fiscale.

(65) Ajutorul de stat sub forma de subventii, pe perioada 2002-2005, este in valoare de 135.697.576 mii lei. Intrucat creditele sunt obtinute 100% cu garantia statului si societatea inregistreaza pierderi, pe perioada analizata, nici o banca nu ar fi acordat garantii pentru creditele contractate. Astfel, conform art. 3.2.2 din Instructiunile privind ajutorul de stat acordat sub forma garantiilor, valoarea ajutorului de stat sub forma garantiilor, pe perioada 2002 – 2005, este egala cu valoarea creditelor externe contractate, respectiv 519.696.000 mii lei.

(66) Punctul 1.1. din Instructiunile privind ajutorul de stat acordat sub forma garantiilor stipuleaza ca, de obicei, beneficiarul unei garantii in proportie de 100% este imprumutatul, intrucat ii da posibilitatea acestuia de a obtine un imprumut pe care nu l-ar fi putut obtine in absenta acestei garantii.

(67) Potrivit punctului 2.2. din Instructiunile privind ajutorul de stat acordat sub forma garantiilor, in anumite circumstante si imprumutatorul poate deveni beneficiar al unei garantii acordate de stat, in speta daca o garantie este acordata ex-post cu privire la un imprumut, caz in care garantia poate sa fie un ajutor pentru imprumutator.

(68) Garantiile acordate societatii de Ministerul Finantelor Publice, pe perioada 2002 – 2005, pentru creditele contractate, reprezinta o conditie ex-ante intrarii in vigoare a acestor credite. Garantiile au fost emise inainte de efectuarea vreunei trageri/utilizari a unei sume din imprumut. Garantiile nu au fost date pentru un imprumut existent inainte de acordarea acestora de catre stat.

(69) In hotararile de guvern prin care se aproba garantarea de catre stat a creditelor externe ce sunt contractate de catre societate, sunt stabilite valorile maxime ale creditelor externe ce urmeaza a fi garantate de stat (impreuna cu dobanzile si comisioanele aferente), scopul creditului si garantul (Ministerul Finantelor Publice). In baza acestor hotarari de guvern, societatea stabileste de comun acord cu Ministerul Finantelor Publice parametrii creditului (perioada de acordare/scadenta, perioada de gratie, perioada de tragere si modalitatea de rambursare). Ulterior se intocmesc cererile de oferta standard pentru bancile externe de prim rang.

(70) Cererea de oferta contine informatiile necesare pentru ca bancile interesate sa poata structura o oferta competitiva de pret: tipul imprumutului, imprumutatul, garantia statului de 100% (prin precizarea hotararii de guvern), valoarea imprumutului, scadenta creditului, perioada de tragere, perioada de gratie, modalitatea de rambursare, formula de raspuns, data limita de depunere a ofertelor si orice alte date ce pot fi necesare in vederea formularii unei oferte pertinente. Intrucat cererea de oferta este standard, toate bancile primesc aceleasi informatii, beneficiind de tratament egal, in conditii de transparenta si acces liber la transmiterea ofertelor.

(71) In urma analizarii ofertelor primite la data limita mentionata in cererea de oferta, se alege banca cu oferta cea mai avantajoasa. Intrucat toate bancile sunt banci de prim rang, parametrii principali ai creditului sunt aceiasi, principalul criteriu de departajare fiind costul creditului (dobanda si comisioanele aferente).

(72) Luand in considerare cele de mai sus, se considera ca bancile finantatoare nu au fost favorizate in detrimentul celorlalte banci ofertante. Prin urmare, Consiliul Concurentei

constata ca garantia statului nu confera nici un avantaj imprumutatorului, ci numai imprumutatului, S.C. TERMON S.R.L. ONESTI.

(73) Astfel, valoarea totala a ajutorului de stat acordat S.C. TERMON S.R.L. ONESTI., pe perioada 2002 – 2005, este de 655.393.576 mii lei , conform Tabelului nr. 7

Tabelul nr.7 – Ajutorul de stat primit de societate in perioada 2002 – 2005

-mii lei-					
Natura ajutorului de stat	2002	2003	2004	2005	Total
Subventie acordata societatii	11.477.285	40.158.772	41.767.855	42.293.664	135.697.576
Credite contractate cu garantia statului	230.976.000	144.360.000	144.360.000	-	519.696.000
Total	242.453.285	184.518.772	186.127.855	42.293.664	655.393.576

Sursa: Informatii suplimentare

4. Compatibilitatea ajutorului de stat

(74) In conformitate cu *Regulamentul privind ajutorul de stat sub forma compensarilor acordate anumitor intreprinderi carora le-a fost incredintata prestarea serviciilor de interes economic general*, compensarile acordate in vederea indeplinirii serviciului de interes economic general pot constitui ajutor de stat compatibil cu mediul concurential normal daca sunt intrunite cumulativ urmatoarele conditii:

- a) ajutorul de stat este necesar in vederea operarii serviciului de interes economic general;
- b) ajutorul de stat nu afecteaza in mod nejustificat comertul intre Romania si Statele Membre ale Uniunii Europene.

4.1. Ajutorul de stat este necesar in vederea operarii serviciului de interes economic general

(75) Pentru a putea aprecia necesitatea acordarii ajutorului de stat pentru operarea serviciului de interes economic general, urmatoarele conditii trebuie avute in vedere:

- beneficiarului trebuie sa-i fie in mod oficial incredintata obligatia de a presta un serviciu public de interes economic general si acesta sa fie clar definit;

- nivelul compensatiei nu trebuie sa depaseasca ceea ce este necesar pentru a furniza serviciul public respectiv, luand in considerare veniturile relevante si un profit rezonabil care sa rezulte din prestarea acestor obligatii.

(76) Asa cum s-a aratat la punctul 3.3, S.C. TERMON S.R.L. ONESTI presteaza un serviciu public de interes economic general esential pentru populatie, institutii si agentii economici si aceasta obligatie este clar definita prin licenta.

(77) S.C. TERMON S.R.L. ONESTI opereaza serviciile de productie, distributie si furnizare de energie termica in baza licentelor ANRE nr. 1541/2002, 1542/2002 si 1543/2002. Aceste licente, impreuna cu legea relevanta, definesc in mod clar obligatia de serviciu public pe care societatea trebuie sa il furnizeze. Se poate concluziona ca S.C. TERMON S.R.L. ONESTI a fost in mod oficial insarcinata cu prestarea serviciului public.

(78) De asemenea, din evaluarea realizata la punctul 3.5 rezulta ca, in conditiile unei pieti reglementate, pentru prestarea acestui serviciu compania nu poate impune propriile preturi consumatorilor, preturi care ar acoperi costurile reale de operare. Aceasta este principala cauza pentru care compania inregistreaza pierderi anuale. Mai mult, compensatia acordata companiei nu acopera in totalitate costurile care sunt in mod curent induse de furnizarea serviciului public.

(79) Prin urmare, se considera ca ajutorul de stat acordat S.C. TERMON S.R.L. ONESTI, pe perioada 2002 – 2005, nu depaseste ceea ce este necesar pentru functionarea in conditii normale de continuitate, siguranta si confort a serviciului public de productie, transport, distributie si furnizare a energiei termice in orasul Onesti.

4.2. Ajutorul de stat nu afecteaza in mod nejustificat comertul intre Romania si Statele Membre ale Uniunii Europene

(80) Trebuie subliniat faptul ca activitatea companiei este restrictionata la o piata limitata, reprezentata doar de teritoriul municipiului Onesti. S.C. TERMON S.R.L. ONESTI este singurul operator pe aceasta piata. Societatea, nu este implicata in activitati de import-export. In aceste conditii, consideram ca acordarea acestui ajutor de stat nu afecteaza in mod nejustificat comertul dintre Romania si Statele Membre ale UE.

4.3. Nu exista supracompensare

(81) Ajutorul de stat acordat S.C. TERMON S.R.L. ONESTI sub forma de subventii pentru acoperirea diferentei dintre pretul national de referinta si pretul local de livrare, sub forma de garantii acordate de stat pentru creditele externe contractate de societate, pentru perioada 2002 – 2005, precum si scutire la plata a dobanzilor si penalitatilor aferente obligatiilor fiscale nu reprezinta o supracompensare, deoarece nu depaseste costurile inerente obligatiei de serviciu public de interes general (a se vedea paragraful 57).

(82) Astfel sunt indeplinite cumulativ cele doua conditii mentionate la paragraful 74, conditii prevazute de *Regulamentul privind ajutorul de stat sub forma compensarilor acordate anumitor intreprinderi carora le-a fost incredintata prestarea serviciilor de interes economic general* pentru a aprecia ca masurile de sprijin pentru S.C. TERMON S.R.L.

ONESTI, reprezentand compensari pentru indeplinirea serviciului de interes economic general, constituie ajutor de stat compatibil cu mediul concurential normal.

- (83) Ajutorul de stat de acordat S.C. TERMON S.R.L. ONESTI in cuantum total de 655.393.576 mii lei, din care 426.972.057 mii lei reprezinta ajutoare de stat primite in perioada 2002 – 2003, iar 228.421.519 mii lei reprezinta ajutorul de stat ce urmeaza a se acorda in perioada 2004-2005, de catre Ministerul Finantelor Publice, este compatibil cu mediul concurential normal.

DECIDE

- Art. 1.** Masurile de sprijin financiar acordate in perioada 2002 - 2005 S.C. TERMON S.R.L. ONESTI constituie ajutor de stat in sensul art.2 din *Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 370 din 3 august 1999, modificata si completata prin Legea nr. 603/2003 si prin OG nr.94/2004 privind reglementarea unor masuri financiare, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr.507/2004.*
- Art.2.** Ajutorul de stat reprezinta o compensare necesara pentru realizarea in conditii normale de siguranta si continuitate a serviciului de interes economic general de productie, distributie, transport si furnizare a energiei termice, compensare ce nu afecteaza in mod nejustificat comertul intre Romania si Statele membre ale Uniunii Europene.
- Art.3.** In temeiul art. 12 alin. (2) lit. b) coroborat cu art.14 alin.(1) lit. j) din *Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare*, se autorizeaza ajutorul de stat pentru S.C. TERMON S.R.L. ONESTI, ca ajutor destinat realizarii in conditii de siguranta si continuitate a serviciului de interes economic general.
- Art.4.** Potrivit dispozitiilor art.24 din *Legea nr.143/1999, cu modificarile si completarile ulterioare*, furnizorii vor transmite anual Consiliului Concurentei informatii privind ajutorul de stat acordat S.C. TERMON S.R.L. ONESTI, in vederea monitorizarii acestuia.
- Art.5.** Prezenta decizie devine aplicabila la data comunicarii sale.
- Art.6.** Potrivit prevederilor art.29 din *Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare*, prezenta decizie poate fi atacata de catre persoanele interesate la Curtea de Apel Bucuresti, sectia Contencios Administrativ, in termen de 30 zile de la comunicare.
- Art.7.** Prezenta decizie va fi comunicata de catre Secretariatul General din cadrul Consiliului Concurentei:
- Ministerul Finantelor Publice, Strada Apolodor, nr.17, sect. 5, Bucuresti;
 - S.C. TERMON S.R.L. ONESTI, Str Fantanele nr. 16, Onesti, Jud. Bacau.

Art. 8. Secretariatul General si Directia Autorizare Ajutor de Stat din cadrul Consiliului Concurentei vor urmari aducerea la indeplinire a prezentei Decizii.

PRESEDINTE

MIHAI BERINDE